

RECENZIE DE CARTE

Caria dentară la copiii cu dizabilități

(monografie)

Autor: **Aurelia Spinei**

Tipografia Print-Caro, Chișinău, 2016; 275 p.
ISBN 978-9975-56-398-7

Monografia intitulată „Caria dentară la copiii cu dizabilități” a doamnei conferențiar dr. Aurelia Spinei tratează problematica complexă a cariei dentare la copiii cu dizabilități. Este o tematică de mare actualitate, puțin abordată și cu multiple conotații sociale. În lucrarea de față, se prezintă o analiză detaliată a stării de sănătate orală a copiilor cu dizabilități din Republica Moldova. În cadrul acestei monografii, autoarea realizează o evaluare exhaustivă a riscului carios la această categorie de pacienți, atât printr-un examen clinic detaliat, precum și în urma unor cercetări fundamentale biochimice ale fluidului oral și serului sanguin, cercetări bacteriologice ale biofilmului dentar, studiului morfologic și compoziției chimice a smalțului dentar.

Alegerea subiectului monografiei a avut la bază o documentare temeinică, având suportul teoretic a peste cinci sute de referințe bibliografice de actualitate. Tematica studiată prezintă o importanță deosebită pentru stomatologia clinică, având, în același timp, originalitate științifică incontestabilă. Morbiditatea crescută a afecțiunilor stomatologice, constatată la copii cu dizabilități, atenționează asupra necesității instituirii programelor de prevenire și tratament a afecțiunilor dentare. Monografia de față are un caracter pregnant practic și științific, prin faptul că oferă soluții individualizate pentru reducerea îmbolnăvirii prin carie dentară la copiii cu dizabilități. Soluțiile propuse de autoare sunt rezultatul unor studii aprofundate asupra evaluării eficienței în timp a metodelor cario-preventive propuse.

BOOK REVIEW

Dental caries in children with disabilities

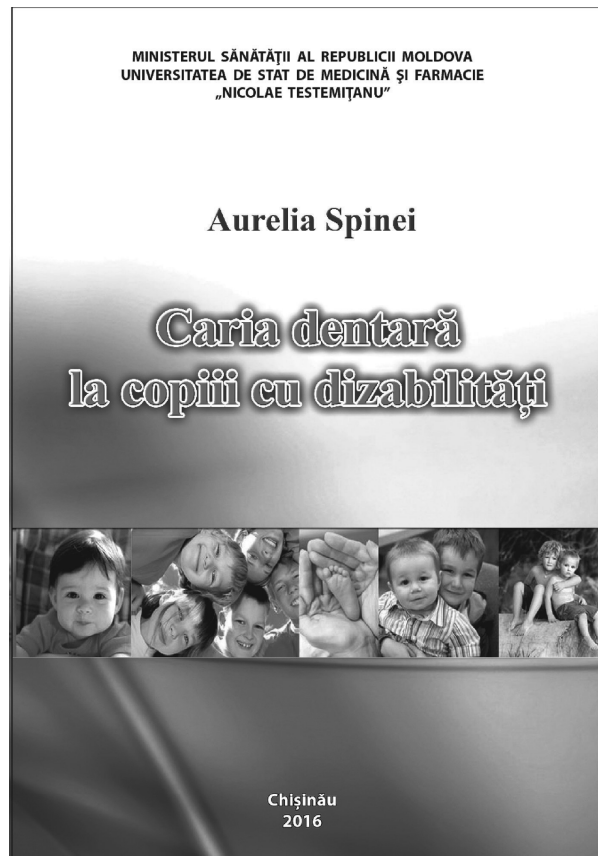
(monograph)

Author: **Aurelia Spinei**

Print-Caro Typography, Chisinau, 2016; 275 p.
ISBN 978-9975-56-398-7

The monograph entitled “Dental caries in children with disabilities” written by associate professor Aurelia Spinei, relates about the complex problem of tooth decay in children with disabilities. It is a very contemporary problem, less spoken about that has multiple social connotations. In this very writing, a detailed analysis is presented regarding oral health of children with disabilities from the Republic of Moldova. In this monograph, the author makes a complete evaluation of tooth decay risk for this category of patients, both by a clinical detailed examination, as well as using fundamental biochemical research of the oral fluid, blood, bacteriological findings of the dental biofilm, morphological study and chemical composition of the tooth enamel.

A thorough documentation, sustained by more than five hundred contemporary bibliographic references served as a base in choosing the subject of the monograph. The studied subject is of great importance for the clinical stomatology, being at the same time unique scientifically speaking. Increased morbidity of dental problems among children with disabilities highlights the need of establishment of prevention and treatment programs of dental conditions. This monograph has a significant practical and scientific character due to the fact that it offers individualized solutions for the reduction of tooth decay in children with disabilities. The solutions offered by the author come from profound studies made on the efficiency evaluation in time of the proposed decay prevention methods.



Monografia este structurată logic și coerent în 9 capitole. În lucrare se face o trecere în revistă a datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova precum și referințe cu privire la situația actuală a copiilor cu dizabilități. Se consemnează, de asemenea, cadrul legislativ național și internațional, cu privire la drepturile copiilor cu dizabilități, statutul social și familial, gradul de severitate, tipurile de dizabilitate ale copiilor precum și accesul la asistența medicală. Într-o manieră pertinentă este abordat algoritmul de diagnostic clinic și paraclinic al cariei dentare, justificat prin impactul actual sistemic și plurisistemic: socio-epidemiologic, psiho-educational și emoțional, psiho-somatic, psiho-estetic, bioetic și medico-legal.

Au fost determinate specificitatea diferitor metode de evaluare ale riscului carios și s-a elaborat un algoritm de prognostic al apariției noilor leziuni carioase la copiii cu dizabilități psiho-somatice. Autoarea a identificat o serie de criterii sigure și informative pentru prognosticul cariei dentare, apelând la utilizarea software-ului *Cariogram*. Deosebit de relevante sunt rezultatele obținute de autoare în urma cercetării biochimice a salivei, a markerilor biochimici ai metabolismului osos, analizei bacteriologice a biofilmului dentar, studiului morfologic și evaluării compoziției chimice a smalțului dentar.

Demn de remarcat este prezentarea conceptului de prevenire individualizată a cariei dentare la copii cu diferite tipuri de dizabilități. În urma unei analize ample a rezultatelor cercetării, au fost stabiliți factorii individuali care au determinat evoluția rapidă a bolii carioase.

O atenție deosebită s-a acordat prezentării critice a metodelor actuale de evaluare a factorilor individuali de risc pentru apariția de noi leziuni carioase și a metodelor cariopreventive, precum și a modalităților de creștere a eficienței măsurilor preventive aplicate la copiii cu dizabilități. De asemenea, autoarea a urmărit identificarea problemelor insuficient clarificate referitor la factorii care influențează eficiența măsurilor preventive la copiii cu dizabilități și direcțiilor de cercetare ulterioară în vederea eficientizării măsurilor preventive și asistenței stomatologice a copiilor cu dizabilități.

Pe baza analizei critice a referințelor bibliografice de ultimă oră, au fost trasate noi direcții în prevenirea cariei dentare la copiii cu dizabilități, știut fiind că această categorie de pacienți prezintă un risc carios ridicat. Sunt propuse o serie de metode individualizate de prevenire și management modern al cariei dentare, cu caracter preponderent conservator, toate acestea fiind rezultatul unor studii aprofundate asupra eficienței în timp a soluțiilor propuse. În ansamblu, lucrarea se distinge printr-un mod de redactare clar și sintetic, este bogată în conținut, mesaj practic și iconografic concludent. Monografia de față atrage atenția lumii medicale asupra necesității orientării asistenței stomatologice copiilor spre prevenirea principalelor afecțiuni dentare.

În concluzie, monografia „*Caria dentară la copiii cu dizabilități*” constituie o premieră pentru școala de stomatologie din Republica Moldova și din România prin tematica de mare actualitate abordată. Este o lucrare fundamentală și prezintă o

The monograph is coherently and logically structured into 9 chapters. The script states data provided by the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, as well as references regarding the current situation of the children with disabilities. Also, national and international legislative aspects of children with disabilities are stipulated, together with social and family status, severity degree, type of disability and access to medical services. In a pertinent manner, the clinical and paraclinical diagnostic algorithm of tooth decay is presented and justified with the actual systemic and multi systemic impact (social and epidemiological, psycho-educational and emotional, psycho-somatic, psycho-esthetic, ethical, medical and legal aspects).

The specificity of different evaluation methods of tooth decay risks has been determined, and a prognostic algorithm for new dental caries in children with psycho-somatic disabilities has been elaborated. The author has identified a series of reliable and informative criteria for decay prognosis by the means of the *Cariogram* soft. Peculiarly relevant are the results obtained by the author after the biochemical study of the saliva, of biochemical markers and after the chemical evaluation of the dental enamel.

It is worth mentioning the concept of individualized prevention of tooth decay in children with different types of disabilities. After an extensive analysis of the research results, individual factors that determine rapid evolution of tooth decay have been established.

Special attention was paid to critical presentation of actual evaluation methods of individual risk factors for new dental cavities formation and decay preventive methods, as well as ways to increase the efficiency of the preventive measures applied in children with disabilities. Also, the author has followed identification of problems that have been insufficiently clarified regarding factors that influence the efficiency of preventive measures in children with disabilities and future research fields in order to make preventive measures and dental services more efficient for children with disabilities.

Based on the critical analysis of the latest bibliographic references, new directions in tooth decay prevention in children with disabilities have been identified, knowing the fact that this category of patients have high risk of tooth decay development. A series of individualized prevention methods and modern management of tooth decay, with predominantly conservative character are proposed, all of them being the result of detailed studies of the long term efficiency of the offered solutions. Overall, the paper is distinguished by a clear and synthetic way of editing, has a rich content, practical and iconographic conclusive message. The present monograph attracts the attention of the medical world upon the need of pediatric dentistry assistance focusing on the prevention of the leading dental conditions.

In conclusion, the monograph “*Dental caries in children with disabilities*” represents a novelty for the school of dentistry from the Republic of Moldova and Romania due to the contemporary subject approached. It is a fundamental paper

importanță substanțială atât pentru stomatologia clinică, cât și pentru cea socială, având, în același timp, valoare științifică și practică incontestabilă. Monografia se adresează și este accesibilă, în egală măsură, atât studenților stomatologi, cât și cadrelor didactice și medicilor practicieni în domeniul stomatologiei pediatrie.

Consider că lecturarea acestei monografii este utilă atât medicilor stomatologi, cât și specialiștilor din alte domenii, care acordă asistență medicală, psiho-pedagogică și socială copiilor cu dizabilități care, prin eforturi comune, pot contribui la selectarea și implementarea programelor de prevenire a afecțiunilor orodentare pentru copiii cu dizabilități.

Prof. Dr. Georgeta Liliana Foia

Facultatea de Medicină Dentară
Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași,
România

and is of substantial importance for both clinical and social stomatology, having at the same time an indisputable scientific and practical value. The monograph is equally accessible for students, teachers and practicing dentists in the field of pediatric stomatology.

I consider that this paper is useful both for dentists and specialists from other fields that offer medical, social and psycho-pedagogic assistance to children with disabilities that with common efforts can contribute to selecting and implementing prevention programs of oral and dental conditions among children with disabilities

Professor Dr. Georgeta Liliana Foia

Faculty of Dental Medicine
University of Medicine and Pharmacy “Gr. T. Popa”, Iasi,
Romania